
VELFÆRDSUDSPIL

ENHEDSLISTEN

27.000 FLERE ANSATTE SKAL GENOPRETTE VELFÆRDEN

Siden finanskrisen begyndte, har skiftende regeringer skåret dybt i velfærden. Den borgernære velfærd i Danmark er under pres over hele linjen – børn og ældre, syge og mennesker med handicap samt i folkeskolen. Det er en skadelig udvikling, som Enhedslisten vil vende helt om.

De fleste steder er billedet det samme: Der er blevet færre penge til at løse opgaverne. Færre ansatte til kerneopgaverne. Mindre tid til borgerne. Og mere administration og dokumentation.

Foringelserne er kommet til trods for, at det er netop disse dele af velfærden – uddannelse, sundhed, børn og ældre – som allerflest i befolkningen bakker op om.

Konsekvenserne viser sig klart. Flere elever i privatskolerne, flere genindlæggelser i sundhedsvæsenet, mere tvang i psykiatrien, vold og drab på bosteder, uværdige forhold i ældreplejen og pædagoger, der er alene med børnene i vuggestuer og børnehaver.

Siden 2010 er der forsvundet 36.000 ansatte i kommunerne.¹ Enhedslisten foreslår derfor en genopretningsplan af velfærden.

Det skal ske gennem en række konkrete tiltag. Blandt de mange konkrete forslag er:

- Et loft over klassestørrelsen i folkeskolen på 24 elever
- Afskaffelse af produktivitetskravet på sygehuse
- En markant udvidelse af den valgfri ekstrahjælp i hjemmeplejen
- Stop for alenearbejde i daginstitutioner
- Flere penge til bosteder og ledsagere for mennesker med handicap

Planen er ikke udtømmende for alt, hvad der skal gøres for at vende udviklingen. Men med en investering på over 10 milliarder kr., som vil skabe over 27.000 arbejdspladser i den borgernære velfærd, er der tale om et stort skridt i den rigtige retning. Det vil være første gang i mange år, at udviklingen går væsentligt i den anden retning.

I en gennemsnitskommune vil det betyde godt 200 flere ansatte til velfærd. Det vil kunne mærkes blandt borgerne på kort tid, og det er samtidig fuldt ud realistisk at realisere i et rigt samfund som det danske. Det svarer kun til, hvad der er blevet givet i skatterabatter til Overdanmark med sænkningerne af topskatten (Skattereform 2012) og selskabsskatten (Vækstplan DK 2013).²

Samlet oversigt over forslag, udgift og beskæftigelsesvirkning

Udgifter

Initiativer, mia. kr.	1. års virkning	Fuld virkning*	Beskæftigelses-virkning
Folkeskole	0,9	2,2	4.290
Daginstitutioner	3,0	4,0	10.580
Handicap	1,2	1,2	2.500
Sundhed og Psykiatri	3,1	3,1	5.875
Ældre	2,0	2,0	4.285
Udgifter i alt	10,1	12,5	27.530

Anm.: *År 2021. Der er dog ikke taget stilling til demografisk udgiftspres efter år 2018.

Kilde: Bureau 2000. Egne beregninger.

Det foreslår Enhedslisten konkret

Alle udgifter er i millioner kr.

FOLKESKOLEN

Forslag	Udgift	Antal ekstra ansatte
Loft over klassestørrelser på 24 elever	1.728	3.325
Mere udbredt to-lærerordning i de små klasser	500	965
Forbedret læreruddannelse		
Lokale folkeafstemninger om skolelukninger		
I alt	2.228	4.290

SUNDHED OG PSYKIATRI

Forslag	Udgift	Antal ekstra ansatte
Stop for produktivitetskrav. Demografisk pres og øgede medicinudgifter finansieres direkte	2.000	3.400
100 flere psykiatriske sengepladser	300	600
Forebyggelse og socialpsykiatri i kommunerne (bl.a. bosteder og akutpladser)	750	1.875
I alt	3.050	5.875

ÆLDRE

Forslag	Udgift	Antal ekstra ansatte
Mere hjemmehjælp pga. flere ældre	966	2.600
Bedre bemanning af plejeboliger	560	560
Valgfrie hjælpetimer til 40.000 flere ældre – udvidelse af det såkaldte "klippekort"	450	1.125
I alt	1.976	4.285

BØRN

Forslag	Udgift	Antal ekstra ansatte
To medarbejdere, der faktisk kan være til stede i hele gruppens åbningstid	2.000	5.300
Reducerede gruppestørrelser til 10 børn i vuggestuer og 20 børn i børnehaver	1.800	4.700
Bedre sociale normeringer/socialrådgivere i institutionerne	213	500
Bedre tilsyn i dagplejen	35	80
I alt	4.048	10.580

HANDICAP

Forslag	Udgift	Antal ekstra ansatte
Bedre bemanning af botilbud	436	1.000
Hurtigere sagsbehandling	242	500
Forbedret ledsageordning	500	1.000
I alt	1.178	2.500

Baggrund

Enhedslisten har fået analysefirmaet Bureau 2000 til at gennemgå udviklingen inden for kernevelfærden på skoler, sygehuse, daginstitutioner, bosteder og i ældreplejen. Analysefirmaet har samtidig gennemregnet Enhedslistens konkrete forslag til at begynde at rette op på forringelserne af velfærden.

Analyserne af de enkelte områder samt en nærmere gennemgang af Enhedslistens forslag er samlet i et baggrundsnotat.

1 Danmarks Statistik, tabel OBESK3, for offentlig fuldtidsbeskæftigelse, 2. kvartal 2010 til 4. kvartal 2016. [Link](#).

2 Umiddelbart provenu.